

BỘ XÂY DỰNG
Số: 10/2000/TT-BXD

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 8 tháng 8 năm 2000

THÔNG TƯ

Hướng dẫn lập báo cáo đánh giá tác động môi trường đối với các đồ án quy hoạch xây dựng

Căn cứ Luật Bảo vệ môi trường ngày 27/12/1993;

Căn cứ Nghị định số 15/CP ngày 04/3/1994 của Chính phủ về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Xây dựng ;

Căn cứ Nghị định số 175/CP ngày 18/10/1994 của Chính phủ về hướng dẫn thi hành Luật bảo vệ môi trường ;

Căn cứ Nghị định số 91/CP ngày 17/8/1994 của Chính phủ ban hành Điều lệ quản lý quy hoạch đô thị;

Để tăng cường công tác bảo vệ môi trường, đảm bảo cho các đô thị và khu dân cư nông thôn phát triển bền vững. Bộ Xây dựng hướng dẫn lập Báo cáo đánh giá tác động môi trường đối với các đồ án quy hoạch xây dựng như sau:

I. NGUYÊN TẮC CHUNG

1. Mục đích lập báo cáo đánh giá tác động môi trường đối với các đồ án quy hoạch xây dựng

Báo cáo đánh giá tác động môi trường (sau đây viết tắt là ĐTM) là bộ phận cấu thành nội dung của đồ án quy hoạch xây dựng đô thị. Việc lập báo cáo đánh giá tác động môi trường đối với các đồ án quy hoạch xây dựng nhằm mục đích sau:

1.1. Cụ thể hoá Điều 9 Chương 3 Nghị định số 175/CP ngày 18/10/1994 của Chính phủ, trong đó quy định chủ đầu tư, chủ quản dự án phải thực hiện đánh giá ĐTM khi lập các đồ án quy hoạch tổng thể phát triển vùng, quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các quy hoạch đô thị, khu dân cư.

1.2. Phân tích, đánh giá thực trạng môi trường; dự báo nhu cầu sử dụng và khai thác tài nguyên thiên nhiên phục vụ cho mục tiêu phát triển đô thị nông thôn; dự báo các chất thải gây ô nhiễm môi trường và những tác động xấu có thể xảy ra do các hoạt động được dự kiến trong đồ án quy hoạch xây dựng, từ đó kiến nghị hoàn chỉnh giải pháp thiết kế quy hoạch xây dựng và các chính sách biện pháp hợp lý để bảo vệ môi trường, phòng ngừa hoặc xử lý ô nhiễm môi trường, đảm bảo cho các đô thị và khu dân cư nông thôn phát triển ổn định và bền vững.

1.3.Xác lập cơ sở cho việc quản lý xây dựng theo quy hoạch, kiểm tra giám sát môi trường các đô thị, khu dân cư nông thôn trong quá trình cải tạo và phát triển.

2. Đối tượng áp dụng

Tất cả các đồ án quy hoạch xây dựng bao gồm quy hoạch xây dựng vùng lãnh thổ; quy hoạch chung, quy hoạch chi tiết đô thị, khu dân cư nông thôn và quy hoạch xây dựng chuyên ngành đều phải lập báo cáo ĐTM.

Đối với các đồ án quy hoạch chi tiết mặt bằng dự án đầu tư xây dựng các khu tập trung như: khu đô thị mới, khu công nghiệp và các khu chức năng khác do một chủ đầu tư được nhà nước giao đất, cho thuê đất đảm nhiệm thì chỉ phải lập báo cáo ĐTM một lần khi thực hiện công tác chuẩn bị đầu tư.

3. Giải thích một số thuật ngữ

Môi trường: Các yếu tố tự nhiên và yếu tố vật chất nhân tạo quan hệ mật thiết với nhau, bao quanh con người, có ảnh hưởng tới đời sống, sản xuất, sự tồn tại, phát triển của con người và thiên nhiên.

Môi trường nền: Hiện trạng của môi trường trong phạm vi, ranh giới lập quy hoạch xây dựng và các khu vực có liên quan chịu tác động bởi các hoạt động do quy hoạch xây dựng dự kiến.

Thành phần môi trường: Là các yếu tố tạo thành môi trường như: không khí, nước, đất, âm thanh, ánh sáng, lòng đất, núi, rừng, sông, hồ, biển, sinh vật, các hệ sinh thái, các khu dân cư, khu sản xuất, khu bảo tồn thiên nhiên, cảnh quan thiên nhiên, danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử và các hình thái vật chất khác.

Hệ sinh thái: Hệ thống các quần thể sinh vật sống chung và phát triển trong một môi trường nhất định, quan hệ tương tác với nhau và với môi trường đó.

Đánh giá tác động môi trường (ĐTM): là quá trình nghiên cứu, nhận dạng, dự báo và phân tích những tác động môi trường quan trọng của một dự án nhằm cung cấp những thông tin cần thiết để nâng cao chất lượng của việc ra quyết định.

Sàng lọc: (Screening) là công việc cần thực hiện ở giai đoạn ban đầu của nghiên cứu ĐTM nhằm phân tích quy mô, phạm vi, mức độ tác động môi trường của dự án, từ đó xác định sự cần thiết và mức độ phải tiến hành ĐTM.

Phạm vi của ĐTM: Là giới hạn về mặt không gian, nội dung, nguồn gốc, các vấn đề trọng tâm phải nghiên cứu ĐTM và quá trình diễn biến của tác động môi trường về mặt thời gian theo từng giai đoạn quy hoạch.

Sự cố môi trường: Các tai biến hoặc rủi ro xảy ra trong quá trình hoạt động của con người hoặc biến đổi bất thường của thiên nhiên, gây suy thoái môi trường nghiêm trọng.

Suy thoái môi trường: Sự thay đổi về chất lượng và số lượng của thành phần môi trường gây ảnh hưởng xấu cho đời sống con người và thiên nhiên.

Chất gây ô nhiễm môi trường: Những chất gây ô nhiễm vật lý, hoá học, sinh học và các chất khác làm cho môi trường trở thành độc hại.

Ô nhiễm môi trường: Sự làm thay đổi tính chất của môi trường, vi phạm tiêu chuẩn bảo vệ môi trường của nhà nước.

Tiêu chuẩn bảo vệ môi trường: Những chuẩn mực, giới hạn cho phép được cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định dùng làm căn cứ để quản lý, bảo vệ môi trường.

4. Các căn cứ để lập báo cáo ĐTM

Căn cứ để lập báo cáo ĐTM đối với các đồ án quy hoạch xây dựng gồm:

- 4.1. Các đồ án quy hoạch xây dựng được tổ chức có tư cách pháp nhân lập;
- 4.2. Các thông tin cần thiết về hiện trạng môi trường và các dự báo quy hoạch có liên quan;
- 4.3. Các tiêu chuẩn, quy phạm kỹ thuật do các cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành (xem phụ lục I);
- 4.4. Các văn bản quy phạm pháp luật của nhà nước có liên quan (phụ lục II).

5. Trình tự và phương pháp ĐTM

5.1. Các bước chính ĐTM đối với đồ án quy hoạch xây dựng gồm:

a. Sàng lọc xác định sự cần thiết và mức độ phải lập báo cáo ĐTM đối với đồ án quy hoạch xây dựng.

b. Xác định phạm vi ĐTM

Phạm vi ĐTM đối với đồ án quy hoạch xây dựng bao gồm: không gian, thời gian và các thành phần môi trường bị tác động:

Về mặt không gian: Phạm vi, ranh giới ĐTM có thể được xác định trên cơ sở phạm vi và ranh giới lập quy hoạch xây dựng và những khu vực lân cận bị ảnh hưởng trực tiếp bởi các tác động của hoạt động do quy hoạch xây dựng dự kiến;

Về mặt thời gian: được xác định theo thời hạn lập quy hoạch xây dựng.

Các thành phần môi trường gắn với không gian và thời gian ĐTM.

Để có thể xác định được phạm vi ĐTM, cần phải nghiên cứu tổng hợp các tác động của hoạt động quy hoạch xây dựng và khu vực có thể xảy ra với cường độ tác động, thời gian tồn tại và hậu quả của nó.

c. Lập báo cáo ĐTM

Báo cáo ĐTM đối với đồ án quy hoạch xây dựng được lập theo 2 bước:

Bước 1: Lập báo cáo ĐTM sơ bộ, được chuẩn bị ở giai đoạn lập nhiệm vụ thiết kế quy hoạch xây dựng chủ yếu áp dụng cho quy hoạch xây dựng vùng, quy hoạch chung đô thị loại I, loại II và các trường hợp đặc biệt xét thấy cần thiết, để làm cơ sở lựa chọn phương án thiết kế quy hoạch xây dựng tối ưu và hình thành đề cương ĐTM chi tiết;

Bước 2: Lập báo cáo ĐTM chi tiết được tiến hành ở giai đoạn thiết kế quy hoạch xây dựng để trình cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.

d. Thẩm định và phê duyệt báo cáo ĐTM

Việc thẩm định, và phê duyệt báo cáo ĐTM đối với các đề án quy hoạch xây dựng được tiến hành đồng thời với việc thẩm định và phê duyệt các đề án quy hoạch xây dựng.

e. Kế hoạch quản lý và giám sát ĐTM

Báo cáo ĐTM được duyệt là cơ sở để lập kế hoạch quản lý và chương trình quan trắc, giám sát tác động môi trường trong quá trình triển khai thực hiện quy hoạch như: lập các đề án quy hoạch xây dựng ở cấp phân vị thấp hơn, triển khai công tác chuẩn bị đầu tư của các dự án xây dựng và quá trình quản lý xây dựng theo quy hoạch.

5.2. Các phương pháp ĐTM

Việc lựa chọn các phương pháp ĐTM tùy thuộc điều kiện cụ thể nhằm đảm bảo hiệu quả trong việc xác định các tác động, điều tra quan trắc các tác động, đánh giá diễn giải các tác động, chọn lọc và kết luận chuẩn xác tác động tổng hợp đối với phạm vi ĐTM.

Tùy theo điều kiện cụ thể, có thể lựa chọn áp dụng các phương pháp ĐTM sau đây:

Phương pháp liệt kê.

Phương pháp ma trận.

Phương pháp mạng lưới.

Phương pháp chỉ số môi trường.

Phương pháp phân tích lợi ích - chi phí.

Phương pháp Hội thảo mô phỏng lấy ý kiến chuyên gia.

Phương pháp sử dụng hệ thống thông tin địa lý (GIS).

Phương pháp mô hình hoá, v.v...

6. Nội dung của báo cáo ĐTM

Nội dung chủ yếu của báo cáo ĐTM gồm:

6.1. Điều tra khảo sát, quan trắc và đánh giá hiện trạng môi trường;

6.2. Dự báo các tác động của quy hoạch xây dựng tới môi trường tự nhiên, xã hội, trong đó:

Xác định các yếu tố hoặc nguồn gây tác động và ô nhiễm môi trường;

Xác định các chất gây tác động và ô nhiễm môi trường, cường độ tác động và quy mô tác động;

Xác định các đối tượng hoặc thành phần môi trường bị tác động, tần suất tác động và hậu quả của sự tác động đó (xấu hay tốt, phạm vi ảnh hưởng...) và nguyên nhân;

6.3. Kiến nghị hoàn chỉnh giải pháp quy hoạch xây dựng và các biện pháp bảo vệ môi trường;

6.4.Lập kế hoạch, chương trình quản lý, quan trắc và giám sát tác động môi trường,đảm bảo cho các đô thị và khu dân cư nông thôn phát triển bền vững.

6.5.Lập các bản đồ đánh giá hiện trạng môi trường và dự báo tác động môi trường củacác đồ án quy hoạch xây dựng.

7. Trách nhiệm và thẩm quyền lập, xét duyệt, điều chỉnh báo cáo ĐTM

7.1.Chủ đầu tư các dự án quy hoạch xây dựng phải chịu trách nhiệm tổ chức lập báo cáo ĐTM dưới các hình thức tự làm (nếu có tư cách pháp nhân) hoặc hợp đồng thuêcác tổ chức tư vấn có chức năng lập báo cáo ĐTM theo quy định của pháp luật;

7.2.Cơ quan nhà nước có trách nhiệm hoặc thẩm quyền trình duyệt, thẩm định, phêduyet và điều chỉnh các đồ án quy hoạch xây dựng nào thì cũng là cơ quan nhà nướccó trách nhiệm hoặc thẩm quyền trình duyệt, thẩm định, phê duyệt và điều chỉnhbáo cáo ĐTM đối với các đồ án quy hoạch xây dựng đó. Khi phê duyệt hoặc điều chỉnh báo cáo ĐTM đối với các đồ án quy hoạch xây dựng cần có ý kiến thống nhấtcủa Cơ quan quản lý Nhà nước về bảo vệ môi trường cấp có thẩm quyền.

8. Giá trị pháp lý của báo cáo ĐTM

Báo cáo ĐTM được duyệt là cơ sở pháp lý để quản lý việc thực hiện quy hoạch xây dựng về mặt môi trường; theo dõi, giám sát chất lượng môi trường, tiến hành các biện pháp giảm thiểu ô nhiễm và quản lý tác động môi trường theo quy hoạch xây dựng đã được duyệt.

II. LẬP BÁO CÁO ĐTM ĐỐI VỚI SƠ ĐỒ QUY HOẠCH XÂY DỰNG VÙNG

1. Mục đích

ĐTMđối với sơ đồ quy hoạch xây dựng vùng nhằm:

1.1.Cung cấp các thông tin về hiện trạng môi trường của vùng quy hoạch; dự báo vàđánh giá những tác động của hoạt động do quy hoạch xây dựng vùng dự kiến, đề xuất hoàn thiện các giải pháp thiết kế quy hoạch, các chính sách và biện phápbảo vệ môi trường vùng;

1.2.Xác lập cơ sở hoặc nhiệm vụ lập báo cáo ĐTM đối với các đồ án quy hoạch chungđô thị, khu dân cư nông thôn, quy hoạch xây dựng chuyên ngành và các dự án đầutư xây dựng trong vùng, lập kế hoạch chương trình quản lý và giám sát ĐTM trong quá trình quản lý xây dựng theo quy hoạch.

2. Nội dung báo cáo ĐTM đối với sơ đồ quy hoạch xây dựng vùng

Nội dung báo cáo ĐTM đối với sơ đồ quy hoạch xây dựng vùng gồm:

2.1.Mở đầu:

a.Lý do và sự cần thiết phải lập báo cáo ĐTM;

b.Mục đích của báo cáo ĐTM;

c.Các căn cứ lập báo cáo ĐTM;